

בהעלותך

ה

(יב) רבי אלעזר ור' יוסי ור' יצחק, הוו אזלי באורחא, פגעו באיננון (א) טורי קרדו, עד דהוו אזלי, זקף עינוי ר' אלעזר, וחמי איננון טורי רמאי, והוו חשוכו, ודחלן בדחילו. א"ר אלעזר לאיננון חברייא, אלו אבא הכא, לא הוה דחילנא, אבל כיון דאנן תלתא, ומלי דאורייתא ביננא, דינא הכא לא אשתכח.

(יג) פתח ר' אלעזר ואמר, כתיב ותנח התיבה בחדש השביעי וגו', על הרי אררט וגו', כמה חביבין מלי דאורייתא, דבכל מלה ומלה, אית רוזין עלאיין, ואורייתא (ב) כלא, עלאה איקרי. ותנינן בתליסר מכילין דאורייתא, כל דבר שהיה בכלל, ויצא מן הכלל, (ג) ללמד, לא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל כלו יצא. דהא אורייתא דאיהי (*) כללא (ד) עלאה, אע"ג דנפק מנה, חד ספור בעלמא, (ה) ודאי לא אתי לאחזאה על ההוא ספור, אלא לאחזאה מלין עלאיין, ורוזין עלאיין. ולא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל כלו יצא. בגין דההוא ספור דאורייתא, או ההוא עובדא, אע"ג דהוא נפקא מכללא דאורייתא. לאו לאחזאה על גרמיה נפק בלבד, אלא לאחזאה על ההוא כללא עלאה דאורייתא (ו) כלא נפק.

(יד) כגון האי דכתיב, (ז) ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט. ודאי האי קרא מכללא דאורייתא נפק, ואתי בספור דעלמא. מאי אכפת לן, אי שרי בהאי, או בהאי, דהא באתר חד לישרי. אלא ללמד על

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

(ח) (בראשית ח) בהשמטות ח"א רסא. ח"ג קח : כ ל"ג ומלי דאורייתא ביננא. ז אמר לון ול"ג מן לתח רנו. רנח : ת"ז ת"ג כט. תכ"א נד. עד כמה. ח כלל. ג ל"ג ללמד. ס ל"ג עלאה. ע לא אתי על ההוא ספור לאחזאה ודאי לא ללמד ול"ג אלא לאחזאה מלין עלאיין ורוזין עלאיין. פ ל"ג כלא. צ בגין דכתיב ; כגון דכתיב.

דרך אמת (א) הרי חשך והוא מענין קרדנייתא או קרדונייתא שביארנו לעיל בראשית טו א' (דפו"י) ; יראה בראשית ח ד הרי אררט תרגומו טורי קרדו.

הסולם

מאמר

ותנח התיבה בחדש השביעי

פשוט, ודאי אינו בא להראות על ספור ההוא, אלא להראות דברים עליונים וסודות על ונים, ולא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא, כי הספור ההוא של התורה או מעשה ההיא, אף על פי שיצא מכלל התורה, לא להראות על עצמו בלבד יצא, אלא להראות על כלל העליון של התורה כולה יצא.

(יב) רבי אלעזר ורבי יוסי וכו' : ר"א ור"י ור' יצחק היו הולכים בדרך פגעו באלו הרי חשך, בעוד שהיו הולכים נשא עיניו ר' אלעזר וראה אלו הרים הרמים, והיו חשכים ונוראים באימה. א"ר אלעזר אל החברים, אלו היה אבי כאן, לא הייתי מתירא, אבל כיון שאנו שלשה, ודברי תורה בינינו, לא יהיה נמצא כאן דין.

(יד) כגון האי דכתיב וכו' : כמו זה שכתוב, ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט. ודאי מקרא זה יצא מכלל התורה, ובא לספור פשוט. שואל, מה אכפת לנו אם נחה בהר זה או בזה, שהרי הוכרחה לנו באיזה מקום שהוא. ומשיב, אלא ללמד על הכלל כולו יצא. כי הוא רומז על זמן הדין כמ"ש לפנינו. ואשרי הם ישראל שניתנה להם תורה עליונה תורת אמת

(יג) פתח ר' אלעזר וכו' : פ"א ואמר, כתוב, ותנח התיבה בחדש השביעי וגו' על הרי אררט וגו'. כמה חביבים הם דברי תורה, שבכל מלה ומלה יש סודות עליונים, והתורה כולה נקראת עליונה, ולמדנו בב"ריתא ד"ג מדות שבתורה, כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד, לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא, כי התורה שהיא כלל עליון, אע"פ שיוצא ממנה ספור אחד (דפו"י דף קמ"ט ע"א *) דף קמ"ט ע"ב)

הכלל כלו יצא. וזכאין אינון ישראל, דאתיהיב להו אורייתא עלאה אורייתא דקשוט. ומאן דאמר, דההוא ספורא דאורייתא, לאחזאה על ההוא ספור בלבד קאתי, תיפח רוחיה. דאי הכי, לאו איהי אורייתא עלאה, אורייתא דקשוט, אלא ודאי אורייתא קדישא עלאה, איהי אורייתא דקשוט.

(טו) תא חזי, מלך ב"ו, לאו יקרא דיליה הוא, לאשתעי מלה דהדיוטא, כ"ש למכתב ליה, ואי סליק בדעתך, דמלכא עלאה קב"ה, לא הוו ליה מלין קדישין, למכתב ולמעבד מנייהו אורייתא, אלא דאיהו כניש כל מלין דהדיוטין, כגון מלין "עשו. מלין דהגר. מלין דלבן ^ק ביעקב. מלין דאתון. מלין דבלעם. מלין דבלק. מלין דזמרי. וכניש להו, ^ר וכל שאר ספורין דכתיבין, ועביד מנייהו אורייתא.

(טז) אי הכי, אמאי אקרי ^ג תורת אמת, ^ה תורת י"י תמימה, עדות י"י נאמנה, פקודי י"י ישרים, מצות י"י ברה, יראת י"י טהורה, משפטי י"י אמת, וכתוב דנחמדים מזהב ומפז רב. אלין אינון מלי דאורייתא. אלא ודאי ^ו אורייתא קדישא עלאה, איהו אורייתא דקשוט, תורת י"י ^ח תמימה. ^א וכל מלה ומלה, אתייתא נאחזאה ^ב מלין עלאין, דההוא מלה דההוא ספור, לאו לאחזאה על גרמיה בלבד כא אתיא, ^ג אלא לאחזאה על ההוא כללא קאתי, כמה דאוקימנא.

(יז) תא חזי ותנח התיבה וגו'. האי קרא ^ד כך, כל שכן אחרנין, בשעתא ד"ינא תלי על עלמא, ודינין שריין, וקב"ה יתיב על כורסייא דדינא למידן עלמא בו. ה"ו כורסייא, כמה רשימין אתרשימו ביה, כמה פיתקין גניזין בגויה, ^א בגו אחזאה דמלכא, כלהו ^ה ספרים דפתיחו תמן אתגניזו, ובגין כך לא אתנשי מלה

מסורת הזוהר

חלופי גרסאות

(ט) (מאכ"ב ב) ב"א רו צ"ב. (ט) (תהלים יט) הקס"ו
 קי צ"ב.
 ק מוסיף מלין ביעקב. ר כל. ש ל"ג מן אורייתא עד תורת. ת מוסיף אקרי תורה תמימה. א בכל. ב מוסיף מלין אחרנין. ג ל"ג מן אלא עד כמה. ד כך איהו והא אתמר ול"ג כש"כ אחרנין. ה ספירין.

דרך צ"ג ב) בתוך אוצר המלך.

מאמר

הסולם

ותנח התיבה בחדש השביעי

(טז) אי הכי אמאי וכו': אם כן, למה נקרא תורת אמת, תורת ה' תמימה, עדות ה' נאמנה, פקודי ה' ישרים, מצות ה' ברה, יראת ה' טהורה, משפטי ה' אמת, וכתוב הנחמדים מזהב ומפז רב, שאלו הם דברי תורה. אלא ודאי התורה הקדושה העליונה, היא תורת אמת, תורת ה' תמימה, וכל מלה ומלה באה להראות דברים עליונים, כי דבר ההוא שבספור, אינו בא להראות על עצמו בלבד, אלא להראות על הכלל בא, כמו שהעמדנו.

(יז) תא חזי ותנח וגו': בוא וראה, ותנח התיבה. מקרא זה הוא כך, כמו שיתבאר, כל שכן אחרים. בשעה שהדין תולה על העולם, והדינים שורים, והקב"ה יושב על כסא הדין, לדון העולם בכסא ההוא, כמה רשומית נרשמו

אמת. ומי שאומר, שספור ההוא של התורה היא להראות על אותו ספור בלבד בא, תיפח רוחו. כי א"כ אין התורה העליונה תורת אמת. אלא ודאי, התורה הקדושה העליונה, תורת אמת היא.

(טו) ת"ח מלך בשר ודם וכו': בוא וראה מלך בשר ודם, אין לפי כבודו לדבר דבורי הדיוט, כל שכן לכתוב אותם. וכי יעלה על דעתך, שמלך עליון הקב"ה לא היה לו דברים קדושים לכתוב ולעשות מהם תורה, אלא שהוא אסף כל דברי הדיוטות כמו דברי עשו, דברי הגר, דברי לבן ביעקב, דברי האתון, דברי בלעם, דברי בלק, דברי זמרי, וקבץ אותם וכל שאר הספורים הכתובים, ועשה מהם התורה.

(דפי"י דף קמ"ט ע"ב)

בהעלותך

ז

מן מלכא, והאי כורסייא לא אתקן, ולא שריא. אלא בחדש השביעי, דאיהו יומא דדינא, יומא דכל בני עלמא אתפקדון ביה, כלהו עברין קמי ההוא כרסייא. וע"ד, ותנח התבה בחדש השביעי, בחדש השביעי ודאי, דאיהו דינא דעלמא.

(ח) על הרי אררט, אלין ו מאריהון דדינין, מאריהון דיבבא ויללא, וכלהו שליחין בההוא יומא קמי קב"ה וכמה מארי תריסין אתעררו בהאי יומא, וכלהו קיימי תחות ההוא כרסייא, בדינא דעלמא.

(ט) וישראל מצלאן צלותא בההוא יומא, ובעאן ומתחננן קמיה, ותקעין בשופר, וקב"ה חייס עלייהו, ומהפך דינא לרחמי. וכל עלאי ותתאי, פתחי ואמרי, (ט) אשרי העם יודעי תרועה וע"ד בעינא בההוא יומא, דההוא דתקע, דידע עקרא דמלה, ויכוון. ביה בתרועה, (ט) ויעביד מלה בחכמתא, וע"ד כתיב, אשרי העם יודעי תרועה, ולא כתיב - תוקעי תרועה, והא אתמר.

(כ) אזלו כל ההוא יומא, כד רמש ליליא, סליקו לחד אתר, ואשכחו חד מערתא. א"ר אלעזר, ליעול חד גו מערתא, אי אשתכח אתר דאיהו יתיר מתתקן. עאל ר' יוסי, וחמא מערתא ז אחרא מ בגויה, נהורא דשרגא ביה, שמע חד קלא דהוה אמר, בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. הכא

מסורת הנוהר

חלופי גרסאות

(ט) (תהלים פט) לעיל אות ה צ"ו. ו מוסיף סמכי כורסייא מאריהון. ז וכלהו שכיתין.
ח מוסיף צוחא ואמרי. ט ועביד. י שומעי. כ מוסיף
מערתא עאלו בגויה. ל חדא. מ ונהורא וליג בגויה.

מאמר

הסולם

ותנח התיבה בחדש השביעי

העם יודעי תרועה. וע"כ צריכים ביום ההוא, שמי שתוקע, ידע עיקר סוד הדברים, ויכוין בהם בתרועה, ויעשה הדבר בחכמה עליונה, וע"כ כתוב, אשרי העם יודעי תרועה, ולא כתוב תוקעי תרועה. וכבר למדנו. פירוש כי תקיעה יורה על חסד, ותרועה על דין, ועיקר הכונה צריך להיות על התרועה שהוא דין כדי להפך הדין לרחמים.

(כ) אזלו כל ההוא וכו': הלכו כל אותו היום, כשהחשיך הלילה, עלו למקום אחד, ומצאו מערה אחת. א"ר אלעזר יכנס אחד תוך המערה, אם ימצא שם מקום שהוא מתוקן יותר. נכנס ר' יוסי, וראה מערה אחרת בתוכה ואור נר מאיר בה. שמע קול אחד שהיה אומר, בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. כאן לקחה כנסת ישראל, שהיא המלכות, אור, שאמא עלאה, שהיא בינה, מתעטרת, וכל הנרות, שחט ספירות המלכות, מאירים בה, ממנה. ואמרו על עצמם, ב' נשמות דקות פורחות דהיינו שמעלים

בו, כמה פסקי דינים גנוזים בתוכו, בתוך התיק של המלך, כל ספרים הפתוחים, נגנזו שמה, ומשום זה לא נשכח דבר מן המלך. וכסא ההוא אינו מתוקן ואינו שורה אלא בחדש השביעי, שהוא יום הדין, יום שכל בני העולם נפקדים בו, כולם עוברים לפני כסא ההוא. ועל זה, ותנח התיבה שהיא מלכות הנקראת תיבה, בחדש השביעי. בחדש השביעי ודאי, שהוא דין העולם.

(יח) על הרי אררט: אררט, הוא לשון ארור, רומז על אלו בעלי הדין, בעלי יבבה ויללה, וכל השליחים הנמצאים ביום ההוא לפני הקב"ה. וכמה בעלי מגינים מתעוררים ביום ההוא וכולם עומדים תחת כסא ההוא בדין העולם.

(יט) וישראל מצלאן צלותא וכו': וישראל מתפללים תפלה ביום ההוא, ומבקשים ומתחננים לפניו, ותוקעים בשופר, והקב"ה מרחם עליהם, ומהפך הדין לרחמים. וכל העליונים והתחתונים פותחים ואומרים, אשרי (דמו"י דף קמ"ט ע"ב)

(נו) וידבר יי אל משה במדבר סיני וגו'. א"ר אבא, מ"ט כ אוהר להון הכא על פסחא, והא אתמר להו במצרים. אלא בשנה השנית הוה, דישראל חשיבו דהא פסח לאו איהו אלא במצרים, וכוון דעבדו ליה זמנא חדא במצרים, חשיבו דלא אצטריך יתיר. מ אתא קב"ה ואזהר לון עליה, דלא יחשבון דהא קא עבר זמניה במצרים, ולא יצטריך. בגין * כך במדבר סיני בשנה השנית, לאתקנא להו לדרי דרין.

(נז) ואע"ג דהא אוהר להו במצרים, השתא פקיד לון זמנא אחרא, בההוא אתר דכל פקודין דאורייתא ביה אתיהיבו. וע"ד בשנה השנית. מאי בשנה השנית בחדש הראשון. אלא רזא עלאה היא, חד שנה. וחד חדש. מה בין האי להאי. חדש: דא סיהרא. שנה: דא שמשא, דנהיר לסיהרא. וכדין הוה בזמנא דכל פקודין דאורייתא אתמסרו ביה.

(נח) ר"ש אמר, ווי לההוא ב"נ דאמר, דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא, ומלין דהדיוטי. דאי הכי, אפילו בזמנא דא, אנן יכלין למעבד אורייתא, במלין דהדיוטי, ובשבחא יתיר מכלהו. אי לאחזאה מלה דעלמא, אפילו אינון קפסירי דעלמא, אית בינייהו מלין עלאין יתיר. אי הכי נזיל אבתרייהו, ונעביד מנייהו אורייתא, כהאי גוונא. אלא כל מלין דאורייתא, מלין עלאין אינון, ורזין עלאין.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

כ הכא פסח והא אתמר אלא ול"ג מן אוהר עד אלא. (במדבר ט).
 ל מוסיף השתא כיון. מ אמר. נ אלא כל מלין דאורייתא כהאי גוונא ת"ח ול"ג מלין עלאין אינון ורוזין עלאין.

דרך אמת ו) שרים ושלטונים יש להם כמה ספרים ודברי הימים שלומדים מהם חכמה ומוסר כנודע.

פסח במעוהו ופסח שני

הסולם

מאמר

זה השמש, שהוא ז"א, המאיר ללבנה. ובשנה השנית בחדש הראשון יורה על זווג ז"א ומלכות הנקראים שנה וחדש, במקום מדבר סיני, שהוא זווג שני לאחר יציאת מצרים. שזה היה בזמן שכל מצות התורה נמסרו בו. כי ע"י זווג ז"א שבמדבר סיני ניתנו כל מצות התורה.

(נח) ר"ש אמר ווי וכו': רש"א, אוי לאותו אדם שאומר, כי התורה באה לספר ספורים בפשטות, ודברי הדיוט של עשו ולבן וכדומה, כי אם כן, אפילו בזמן הזה אנו יכולים לעשות תורה מדברי הדיוט, ועוד יותר יפים מהם, ואם התורה באה להראות דברי העולם, אפילו שליטי העולם יש ביניהם דברים מעולים יותר. אם כן נלך אחריהם ונעשה מהם תורה, כאותו האופן, אלא שכל דברי התורה, הם דברים עליונים, וסודות עליונים.

ת"ח

(נו) וידבר וגו' במדבר סיני וגו': א"ר אבא, מהו הטעם שהזהיר אותם כאן על הפסח. והרי כבר נאמר להם במצרים. ומשיב, אלא בשנה השנית היה, וישראל חשבו שהפסח אינו נוהג אלא במצרים, וכיון שעשו אותו פעם אחת במצרים, חשבו, שלא צריך יותר. בא הקב"ה והזהירם עליו, שלא יחשבו שעבר זמנו במצרים ואין צריך יותר. ומשום זה הזהיר במדבר סיני בשנה השנית, לתקן להם הפסח לדורי דורות.

(נז) ואע"ג דהא אוהר וכו': פירוש אחר. אע"פ שהזהירם במצרים, צוה אותם עתה פעם שנית באותו המקום שכל מצות התורה ניתנו בו. וע"כ בשנה השנית וגו'. שואל, מהו בשנה השנית בחדש הראשון. דהיינו למה זה רומז. ומשיב, אלא סוד עליון הוא. יש אחד שנקרא שנה, ויש אחד שנקרא חדש, מה בין זה לזה. חדש הוא הלבנה, דהיינו המלכות, שנה (דמו"י דף קנ"א ע"ב *) דף קנ"ב ע"א

(נט) ת"ח, עלמא עלאה ועלמא תתאה בחד מתקלא אתקלו. ישראל לתתא, מלאכי עלאי לעילא. מלאכי עלאי כתיב ב' בהו, עושה מלאכיו רוחות. בשעתא דנחתין לתתא, מתלבשי בלבושא דהאי עלמא. ואי לאו מתלבשי בלבושא כגוונא דהאי עלמא, לא יכלין למיקם בהאי עלמא, ולא סביל לון עלמא. ואי במלאכי כך, אורייתא דברא להו, וברא עלמין כלהו, וקיימין בגינה, עאכ"ו כיון דנחתת להאי עלמא, אי לאו דמתלבשא בהני לבושיין דהאי עלמא, לא יכל עלמא למסבל.

(ס) וע"ד האי ספור דאורייתא, לבושא דאורייתא איהו. מאן דחשיב דההוא לבושא ק איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי. בגין כך אמר דוד, גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. מה דתחת ר לבושא דאורייתא.

(סא) ת"ח, אית לבושא דאתחזי לכלא, ואינן טפשיין כד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון שפירא, לא מסתכלין יתיר. חשיבו דההוא לבושא, גופא, ת וחשבו דגופא, נשמתא.

(סב) כהאי גוונא אורייתא, אית לה גופא, ואינן פקודי אורייתא, דאקרון גופי תורה. האי גופא מתלבשא בלבושיין, דאינן ספורין דהאי עלמא. טפשיין דעלמא, לא מסתכלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא, ולא ידעי יתיר, ולא מסתכלי במה דאיהו תחת ההוא לבושא. אינן דידיעין יתיר, לא מסתכלן בלבושא, אלא בגופא, דאיהו תחת ההוא לבושא. חכימין עבדי דמלכא עלאה,

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

(ק) (תהלים קד) שמות מט צ"ה. ר' (שם קיט) חיי שרה ס ל"ג בהו. ע מוסיף האי באתר עלאה בשעתא. סו צ"ב. פ מוסיף אע"ג דנחתין מתלבשי. צ ל"ג עאכ"ו. ק דאורייתא איהו. ר מוסיף לבושא דא. ו חשיבותא ול"ג חשיבו דההוא לבושא גופא. ת חשיבותא. א ומלי ול"ג ואינן פקודי. ול"ג חשיבו דההוא לבושא גופא. ת חשיבותא. א ומלי ול"ג ואינן פקודי.

הסולם

פסח במועדו ופסח שני

מאמר

שחושב שאותו הלבוש הוא תורה ממש ואין בו דבר אחר, תיפח רוחו, ולא יהיה לו חלק לעולם הבא. משום זה, אמר דוד, גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, דהיינו להביט מח שמתחת לבושה של התורה.
(סא) ת"ח אית לבושא וכו': בוא וראה, יש לבוש הנראה לכל, ואלו הטפשים כשרואים אדם לבוש יפה, שנראה להם הדור בלבושו, אין מסתכלים יותר, ודנים אותו ע"פ לבושו ההדור. וחושבים את הלבוש כגוף האדם, וחושבים גוף האדם כמו נשמתו.
(סב) כהאי גוונא אורייתא וכו': כעין זה היא התורה, יש לה גוף, והוא מצות התורה הנקראות גופי תורה. גוף הזה מתלבש בלבושים יקרים ספורים של עולם הזה, הטפשים שבעולם אינם מסתכלים אלא בלבוש ההוא, שהוא ספור התורה

(נט) ת"ח עלמא עלאה וכו': בוא וראה, עולם העליון ועולם התחתון, במשקל אחד נשקלו. ישראל למטה כנגד מלאכים עליונים למעלה. מלאכים עליונים כתוב בהם עושה מלאכיו רוחות, ובשעה שיורדים למטה מתלבשים בלבוש של עולם הזה, ואם לא היו מתלבשים בלבוש כעין עולם הזה לא היו יכלו לעמוד בעולם הזה, והעולם לא סבל אותם. ואם במלאכים כך, התורה שבראה את המלאכים ואת כל העולמות, והם מתקיימים בשבילה, על אחת כמה וכמה, כיון שירדה לעולם הזה, אם לא היתה מתלבשת באלו הלבושים שבעולם הזה, שהם הספורים ודברי הדיוט, לא היה יכול העולם לסבול.
(ס) וע"ד האי ספור וכו': וע"כ ספור הזה שבתורה היא לבושה של התורה, מי (דפ"י דף ק"ב ע"א)

אינן דקיימו בטורא דסיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש. ב ולזמנא דאתי, זמינן לאסתכלא בנשמתא ג דנשמתא דאורייתא. (ג) ת"ח, ד הכי נמי לעילא, אית לבושא, וגופא, ה ונשמתא, ונשמתא לנשמתא. שמיא וחיליהון. אלין אינן לבושא. וכנסת ישראל, ו דא גופא, דמקבלא לנשמתא, דאיהי תפארת ישראל. וע"ד איהו גופא לנשמתא. ז נשמתא ח דאמרן דא תפארת ישראל, דאיהי אורייתא ממש. ונשמתא לנשמתא, דא איהו עתיקא קדישא. וכלא אחיד דא בדא.

(ד) ווי לאינן חייביא, דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורה בעלמא, ט ואינן מסתכלי בלבושא דא ולא יתיר. זכאין אינן צדיקייא, דמסתכלי באורייתא כדקא יאות. חמרא לא יתיב אלא בקנקן. כך אורייתא לא יתיב אלא בלבושא דא. וע"ד לא בעי לאסתכלא, אלא במה דאית תחות לבושא. וע"ד כל אינן מלין, וכל אינן ספורין, לבושין אינן.

(ה) ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו. מאי ויעשו. אמר רבי יוסי, הא אתמר, כל מאן דאחזי עובדא לתתא כדקא יאות, כאילו עביד ליה לעילא. דהא בגיניה אתער ההוא מלה, כביכול, כאילו הוא עביד ליה, והא אתמר. (ו) * איש איש כי יהיה טמא וגו'. איש איש תרי זמני, אמאי, אלא איש

חלופי גרסאות

מסורת הוהר

ב ולעלמא. ג ל"ג דנשמתא. ד הני מלי. ה ל"ג ונשמתא. (במדבר ט). ח (במדבר ט). ט ומסתכלי ול"ג ואינן. י אמר ר' יוסי הא אתמר מאי ויעשו ל"ג דא. ז ל"ג נשמתא. ח כדקאמרן תפארת. ט ונשמתא ל"ג דא. וע"ד כל אינן מלין, וכל אינן ספורין, לבושין אינן. אלא.

הסולם

פסח במועדו ופסח שני

מאמר

ב"א, וז"א מתלבש במלכות, ומלכות בעולמות ב"ע וכל צבאם. (ד) ווי לאינן חייביא וכו': אוי לאלו הרשעים האומרים שהתורה אינה יותר מספור בלבד, והם מסתכלים בלבוש ולא יותר, אשרי הם הצדיקים המסתכלים בתורה כראוי, יין אינו יושב אלא בכד, כך התורה אינה יושבת אלא בלבוש זה. וע"כ לא צריכים להסתכל אלא במה שיש תחת הלבוש. וע"כ כל אלו הדברים וכל אלו הספורים הם לבושים.

זתורה ואינם יודעים יותר, ואינם מסתכלים במה שיש תחת לבוש ההוא. אלו שיוודעים יותר, אינם מסתכלים בלבוש, אלא בגוף שהוא נחת הלבוש ההוא. החכמים, עבדי המלך ועליון, אותם שעמדו בהר סיני, אינם מסתכלים אלא בנשמה שבתורה, שהוא עיקר וכל תורה ממש. ולעתיד לבא, עתידים להסתכל בנשמה של נשמה שבתורה.

מאמר פסח שני

(ה) ויעשו וגו' את הפסח במועדו וכו': שואל, מהו ויעשו. שהיה לו לומר ויאכלו. אמר ר' יוסי, הרי למדנו, כל מי שמראה מעשה למטה כראוי, הוא כאלו עושה אותה למעלה, כיון שבשבילו נתעורר הדבר למעלה. הוא כביכול, כאלו עושה אותו. וכבר למדנו. (ו) איש איש כי יהיה טמא וגו': שואל, איש איש ב' פעמים, למה. ומשיב אלא

(ג) ת"ח הכי נמי וכו': בוא וראה, אף ד הוא למעלה, שיש לבוש, גוף, נשמה, ונשמה נשמה. השמים וצבאם, אלו הם לבוש. וכנסת ישראל שהיא המלכות, היא גוף, המקבל ונשמה, שהיא תפארת ישראל. דהיינו ז"א, צ"כ המלכות היא גוף לנשמה. כי ז"א מתלבש ה כמו נשמה בגוף. הנשמה שאמרנו שזו פארת ישראל, הוא התורה ממש, דהיינו נשמת תורה הנ"ל כדבור הסמוך, שבה מסתכלים חכמים. ונשמה לנשמה, זה הוא עתיקא דישא. שבו יסתכלו לעתיד לבא כנ"ל בסמוך. וכל אחוז זה בזה, שנתיקא קדישא מתלבש (דפי"י דף קנ"ב ע"א *) דף קנ"ב ע"ב